

Dynamisk renografi

När du kommer till oss får du under en timmes tid dricka en viss mängd vätska (beroende på vikt och frågeställning). Vid bildtagningen får du ligga på en brits med en gammakamera placerad under britsen. Du får då en injektion i armen av ett svagt radioaktivt spårämne som söker sig till dina njurar.

Bildinsamlingen tar 20 minuter och det är viktigt att du ligger alldeles stilla. Vanligtvis får du en injektion med vätskedrivande läkemedel (Furix) i armen cirka 10 efter att bildinsamlingen börjat. Ibland behöver vi upprepa bildtagningen efter olika lång tid upp till cirka 1 timme och då tar bildtagningen bara två minuter och kräver ingen ytterligare injektion.

Vid vissa frågeställningar ger vi dig ett blodtryckssänkande läkemedel (Captopril) innan du får sitta i väntrummet och dricka.

Undersökningen kräver inga förberedelser från din sida. Ta med uppgifter om dina mediciner och dosering till undersökningen.

Den totala undersökningstiden hos oss blir cirka 1,5 timme.

Det som är bra att tänka på efter avslutad undersökning är att man ska dricka lite extra så man kissar ut det radioaktiva spårämnet snabbare.

Statisk njurskintigrafi

Vid den här undersökningen får man förutom en kontroll på njurfunktionen, även en kontroll av njurarnas utseende. Denna undersökning är särskilt vanlig bland barn som haft flera urinvägsinfektioner.

På vuxna patienter sätter vi en kanyl och sprutar ett svagt radioaktivt ämne som söker sig till njurarna. Barn får oftast gå först till barnklinikens dagvårdsavdelning för att få kanylen satt och kommer därefter direkt till oss för injektion. Bildtagningen sker minst 3 timmar efter injektionen. Tiden mellan injektionen och bildtagningen får disponeras fritt.

Bildtagningen består av två stycken 8 minuters bilder tagna av njurarna bakifrån och framifrån.

Det är viktigt att du ligger stilla under undersökningen.

Det som är bra att tänka på efter avslutad undersökning är att man ska dricka lite extra så man kissar ut det radioaktiva spårämnet snabbare.

Hjärnskintigrafi

Hjärnskintigrafi används för att undersöka blodflödet till hjärnan. Till att börja med sätter vi en kanyl i armen på dig och vi ger dig en injektion av ett svagt radioaktivt spårämne. Efter 5-10 minuter får du gå in till gammakameran. Vid bildtagningen, som tar cirka en halvtimme, är det viktigt att du ligger absolut stilla med huvudet - detta hjälper vi till med ett speciellt huvudstöd. Du får gärna ha en anhörig med dig, men du ska helst inte prata. Du har möjlighet att lyssna på radio. Hela undersökningen tar cirka 45 minuter.

Det som är bra att tänka på efter avslutad undersökning är att man ska dricka lite extra så man kissar ut det radioaktiva spårämnet snabbare.

Hjärtskintigrafi – isotopundersökning av hjärtat

Hjärtskintigrafi är en undersökning av hjärtat. Med en gammakamera tar man bilder av hjärtat så att läkaren kan bedöma hjärtmuskelnns blodförsörjning.

Skintigrafi är en säker och beprövad metod som används för att undersöka olika organ i kroppen, bland annat hjärta, njurar, hjärna och magsäck. Till skillnad från en vanlig röntgenundersökning sker en skintigrafisk undersökning med hjälp av en isotop. Isotopen är en svagt radioaktiv lösning som sprutas in via en ven i armen. Fördelningen av isotopen i kroppen studeras med en gammakamera.

Hjärtskintigrafi, även kallad myokardskintigrafi, är en förfinad undersökning för bedömning och kartläggning av kranskärslssjukdom. Den isotop som ges är bunden till ett läkemedel som är specifikt för hjärtat. Genom att granska bilder av hjärtat tagna med en gammakamera kan läkaren bedöma hjärtmuskelnns egen genomblödning. Om man har kranskärslsförträngningar så kan blodflödet försämrats lokalt i denna del av hjärtat och detta kan påvisas med denna undersökning. Ett normalt undersökningresultat utesluter med stor sannolikhet kranskärslssjukdom.

Förberedelse inför hjärtskintigrafi

Hjärtskintigrafin sker ofta i två steg under två dagar med en veckas mellanrum. För att undersökningen ska kunna genomföras behöver du komma rätt förberedd. Det betyder att du inför båda undersökningstillfällena måste tänka på följande:

- Du ska inte ta läkemedel för hjärtbesvär, blodtryck eller värktabletter på undersökningens morgon. Ta gärna med dig dina läkemedel så att du kan ta dem då undersökningarna är klara. Du kan också få kompletterande information angående din medicineri i god tid innan undersökningen. Tala gärna med din läkare eller personalen på Klinisk Fysiologi om du har frågor om din medicineri.
- Om du har astmabesvär eller andra milder som gör det svårt att genomföra ett tyngre cykelprov bör du berätta detta för din läkare så att dessa uppgifter kommer med i remissen till Klinisk Fysiologi. Då kan vi planera din undersökning på bästa sätt.
- Det är viktigt att du följer de förhållningsregler när det gäller mat, koffein och nikotin som du får från Klinisk Fysiologi.

Graviditet och amning

Kontakta kliniken före undersökningen om du är gravid eller ammar så får du mer information. Även om strålningsdosen är mycket låg ska undersökning med joniserande strålning noga övervägas vid graviditet.

Så går hjärtskintigrafi till

Undersökningen sker i två steg under två dagar med en veckas mellanrum:

Dag 1

Första dagen får du göra ett så kallat arbetsprov eller ett så kallat farmakologiskt test före undersökningen med gammakamera. När du ska göra arbetsprov kopplas elektroder till olika ställen på kroppen. Man förbereder också för att kunna ge den svaga radioaktiva lösningen i armen. Du får cykla på en testcykel med belastning som ökas efterhand.

Vid ett arbetsprov kontrolleras blodtryck och EKG under och ett par minuter efter cyklingen. När du nått en tämligen hög puls ges isotoplösningen. Därefter får du återhämta dig på en bänk medan du kontrolleras med EKG och blodtryckskontroller.

Vid ett farmakologiskt test får du i stället ett läkemedel via en ven i armen medan du ligger stilla på en bänk eller cyklar lätt på en testcykel. Det farmakologiska testet tar vanligen mellan fem och 20 minuter.

LANDSTINGET BLEKINGE

Efter cirka 30 minuter är det dags för bildtagning med gammakameran. Du får ligga ner med en mjuk kudde under huvudet. Armarna ska du vanligtvis hålla över huvudet. Kameran kommer nära och omsluter bröstkorgen, men du har hela tiden huvudet utanför.

För att bilderna ska bli tydliga bör du ligga så stilla som möjligt under de 15-20 minuter undersökningen med gammakameran pågår. Det finns hela tiden personal i rummet.

Hela undersökningsproceduren tar mellan två och tre timmar.

Dag 2

När du kommer tillbaka för nästa del i undersökningen får du den svaga radioaktiva lösningen i armen men du behöver inte göra något arbetsprov eller farmakologiskt test, utan du undersöks med gammakameran efter att du vilat.

Provsvar och resultat

För att kunna göra en bra bedömning av hjärtmuskelns blodförsörjning jämförs bilderna från arbetsprovet eller det farmakologiska testet med motsvarande bilder av hjärtat när du vilar. Bilderna granskas efter den andra dagens undersökning av en specialutbildad läkare. Du får sedan besked om resultatet från undersökningen av den läkare som remitterat dig till undersökningen.

Risker med hjärtskintigrafi

Hjärtskintigrafi är en vanlig och mycket säker rutinundersökning. Gammastrålningen från isotopen är svag och motsvarar cirka två års naturlig bakgrundsstrålning, det vill säga den strålning som alla naturligt exponeras för via berggrunden, radon och från rymden. Vid arbetsprov eller farmakologiskt test kan det någon gång hända att belastningen i sig ger hjärtproblem om du har en hjärtsjukdom. Därför övervakas undersökningen av en specialistläkare med nödvändig utrustning för att ta väl hand om dig.

Fråga om råd

Undrar du över något inför hjärtskintigrafin? Du kan alltid kontakta Klinisk Fysiologi eller den läkare som har skickat dig för undersökning.

Magsäckstömning

Denna undersökning får du göra för att mäta hur snabbt maten passerar genom din magsäck.

Förberedelser

Du ska vara fastande 12 timmar innan undersökningen det vill säga från kl. 20.00 kvällen före. Det går bra att dricka vatten, men du ska inte röka eller snusa på morgonen. Du bör vara utan dina magmediciner en vecka före undersökningen om du inte får annan information av din läkare eller av oss. Om du har några frågor angående medicineringen, så ring gärna och fråga. Har du någon matallergi ska du också ta kontakt med oss inför undersökningen.

Hur går det till?

När du kommer till oss får du äta en omelett som innehåller ett radioaktivt spårämne. Omedelbart därefter får du stå (eller sitta i vissa fall) stilla med en gammakamera framför dig och en bakom dig för bildinsamling. Bildinsamlingen görs med korta mellanrum (var 5:e minut under de första 40 minuterna och var 10:e minut därefter).

Undersökningen tar cirka 2,5 timme.

Det radioaktiva spårämnet utsöndras via urinen, det är därför viktigt att dricka lite extra efter avslutad undersökning.